

متن پرسش

بسمه تعالی. بازخوانی هویت دینی و ملی. محضر طربناک استاد سلام و احترام: جملاتی که در زیر می آید چقدر با فضای فلسفه و عرفان ما قرابت دارد؟ این جملات نشأت گرفته از تفکرات سلوکی قومی در آمریکای شمالی است که به نظر بنده به راحتی نمی‌توان از آن گذشت. و آن جملات این است: (دکتر هیولن می‌گوید کار و وظیفه اصلی او پاکسازی درون خودش است. همین. وقتی درونش را پاکسازی می‌کند، دنیا هم پاک می‌شود، چون او خود دنیاست. دکتر هیولن اعتقاد دارد که هر چیزی در اطراف و دنیای بیرونی اوست، انعکاسی از درون او و نوعی توهم می‌باشد. او می‌گوید هر چیزی در دنیای بیرون می‌بینید، سایه ای از زندگی درونی خودتان است. او معتقد بود همه چیز انعکاس و آینه ای از درون خودمان است)

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این همان بحث سوبژگی انسان است که به تعبیر جناب کانت، جهان انسان در درون او است. حال سؤال این‌جا است که اگر ایمان توحیدی در افق حضور خود در نزد خود در میان نباشد و شریعت الهی راهی برای آن حضور توحیدی در مقابل ما نگشاید، پاکسازی درونی چگونه صورت می‌گیرد؟ همان سؤالی که از جناب آقای کریشنامورتی در کتاب «نگاه در سکوت» داریم. موفق باشید